

Sygn. akt IV CSK 587/18

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku P. Spółki Akcyjnej w L.
przy uczestnictwie K. S. i X. S.
o ustanowienie drogi koniecznej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 czerwca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania X. S.
od postanowienia Sądu Okręgowego w L.
z dnia 8 lutego 2018 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od X. S. na rzecz P. S. A. w L. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek publicznoprawnych (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Uczestnik wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które sprowadził do pytania, czy w sytuacji, gdy służebność drogi koniecznej jest prowadzona po funkcjonującej drodze dojazdowej o określonych parametrach, w świetle art. 145 k.c. sąd uprawniony jest do określenia przebiegu drogi koniecznej w taki sposób, że uprawniony będzie z niej korzystał w mniejszym niż urządzony zakresie.

Zgodnie z ustaloną linią orzecniczą powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało, a samo zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę przedstawionego przez skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa. Uczestnik powołał się wprawdzie na przepis prawa, w związku z którym pozostaje sformułowane przez niego zagadnienie,

jednakże jego wątpliwości dotyczą w istocie nie wykładni tego przepisu, co sposobu jego zastosowania do ustalonych w sprawie faktów odnoszących się do potrzeb nieruchomości władnącej i obciążonej, sposobu korzystania z nich oraz przebiegu i charakteru ustanowionej przez sąd drogi koniecznej.

Uczestnik powołał się także na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), mającą wynikać z naruszenia art. 145 § 2 k.c. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo też podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Oczywiste jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżący musi zatem wykazać, że orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ.). Zaskarżone postanowienie niewątpliwie nie jest dotknięte tego rodzaju uchybieniami. Odnotować trzeba, że w świetle tego postanowienia i jego uzasadnienia oczywiście niezasadne są natomiast zarzuty uczestnika, jakoby Sąd Okręgowy nałożył na niego obowiązek jakichś pozytywnych działań w związku z obciążeniem nieruchomości służebnością. Przeciwnie, Sąd Okręgowy zaakcentował, że szerokość istniejącego na nieruchomości uczestnika szlaku drożnego jest aktualnie zdeterminowana potrzebami jego własnej działalności. Wnioskodawca nie potrzebuje wykorzystywać nieruchomości uczestnika w tak szerokim zakresie, a dostosowanie zakresu obciążenia do rzeczywistych potrzeb wnioskodawcy sprawia, że uczestnik – jeśli uzna to za zasadne w przyszłości – może częściowo zlikwidować urządzoną na swojej nieruchomości drogę. Art. 145 § 2 k.c. nie uzasadnia obciążenia nieruchomości uczestnika na rzecz nieruchomości wnioskodawcy w sposób dla tej nieruchomości zbędny, bo zbyt szeroki, choćby korespondował ze sposobem,

w jaki uczestnik na potrzeby własnej działalności gospodarczej z nieruchomości tej korzysta.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 108 § 1, art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. i § 5 pkt 3 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 265), orzeczono jak w postanowieniu.

a
aj